

- בעניין: 1. צאלחי, ת"ז. תושב עצירה אלקבליה, נפת שכם
2. שחשיר, ת"ז. תושב שכם
3. אלנג'אר, ת"ז. תושב חברון
4. אבו חג'לה, ת"ז. תושב שכם
5. אלג'ול, ת"ז. תושב מחנה פליטים פארעה, נפת שכם
6. יאסין, ת"ז. תושב גניד, נפת שכם
7. צבאח, ת"ז. תושב ג'נין
8. אבו עסל, ת"ז. תושבת
- ענכתא, נפת טול כרם
9. נאצר, ת"ז. תושב שכם
10. עבד אל חאפז, ת"ז. תושבת
- קלקיליה
11. ראשד, ת"ז. תושב כפר ארתאח, נפת טול כרם
12. צלאח אלדין, ת"ז. תושב טול כרם
13. אבו אל היג'א, ת"ז. תושבת
- מחנה פליטים ג'נין
14. אבו בסמה, ת"ז. תושב כפר חארט, נפת חברון
15. צאפי, ת"ז. תושב עיכדיה, נפת בית לחם
16. טיטי, ת"ז. תושבת מחנה פליטים, בלאטה, נפת שכם

17. המוקד להגנת הפרט מיסודה של ד"ר לוטה זלצברגר

ע"י ב"כ עוה"ד אנדרה רוזנטל ו/או מוסטפא יחיא

מרח' צלאח א-דין 15, ת.ד. 38788, ירושלים 95908

טלפון 6280633, פקסימיליה 6283312, נייד 050-910847 העותרים

המוקד להגנת הפרט
נכנס ביום

05-08-2002

נגד

עתירה למתן צו ביניים וצו על תנאי

בית המשפט הנכבד מחבקש להורות למשיב לבוא וליתן טעם מדוע - אם בכוונתו להרוס את בתיהם של העותרים - לא תינתן להם זכות טיעון כטרם ינקוט בפעולת הריסה, אשר הינה בלתי הפיכה.

כסעד ביניים מחבקש בית המשפט הנכבד להורות למשיב שלא יפגע בדרך כלשהי בבתיים של העותרים עד לדיון בעתירה זו.

בית המשפט הנכבד מחבקש לקבל את העתירה עם יפוי כוח שהועברו באמצעות פקסימיליה, וללא תצהיר, מפאת דחיפותה ומפאת העוצר המוטל על אזורי מגוריהם של חלק המעותרים.

העתק עתירה זו מועבר יחד עם הגשתה לידי פרקליטות המדינה.

ואלה נימוקי העתירה:

א. הבוקר, 4.8.02 הוגשה עתירה, בג"צ 6696/02 | עאמר ו-19 אח' נ' מפקד

כוחות צה"ל בגדה המערבית, אשר עניינה מדיניות הריסת הבתים של משפחות של מפגעים אותה מכצע המשיב. העתירה הוגשה סמוך לשעה 08:30 בבוקר מאחר והמזכירה הראשית החליטה שלא להעבירה לשופט התורן בסמוך לשעה 04:30, עת שפנינו בבקשה לעשות כן. בין הגשת העתירה ומחן החלטת בית המשפט - סמוך לשעה 14:00 - המורה למשיב ליתן עמדתו לעתירה מיד, נהרסו, למיטב ידיעת המוקד להגנת הפרט, 3 מתוך 19 הבתים. עד לשעה כתיבת עתירה זו לא נמסר לב"כ העותרים חגובת המדינה.

כעת מוגשת עתירה נוספת, הדומה לעתירה הקודמת, למעט סעיף 21 ואילך.

ב. ביום ו', 2.8.02, פנתה מנהלת המוקד להגנת הפרט לאלוף פיקוד המרכז כדלקמן:

"נודע לנו מן התקשרות כי אתמול בלילה נהרסו בגדה המערבית שני בתים של משפחות מתאבדים. לא ניתנה אתראה למשפחות. לא ניתן זמן להוציא חפצים מהבית. לא ניתן זמן למצות הליכים משפטיים.

אנו מכקשים כי אם קיימת כוונה להרוס בתי משפחות מתאבדים – בהתאם לתקנה 119 לתקנות ההגנה לשעת חירום – שתינתן אורכה של 48 שעות למיצוי ההליכים.

מאחר שההריסה מיועדת, לטענתכם, למטרת הרתעה, הרי עיכוב בכיצועה עד למיצוי הליכים אינו פוגע כהוא זה במטרה זו. נא תגובתכם.

העתק פנייה זו רצ"ב ומסומן באות ע' 1.

ג. בשיחת טלפון ב-3.8.02 סמוך לשעה 23:00 עם סגן היועמ"ש של המשיב, נמסר כי בקשה דומה כלולה בעתירה תלויה ועומדת בפני בית המשפט הנכבד, וכי עמדת המדינה הובאה לידיעת בית המשפט במסגרת תגובה לעתירה. אין כל שוני בעמדה זו.

הפן העובדתי:

1. א. עותר מספר 1 הינו אביו של צאלחי, ת"ז , אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 8.6.02 בהתנחלות יצהר. בית המשפחה נמצא בכפר עצירה אלקבליה, נפת שכם. בכית 2 קומות ו-11 נפשות מתגוררים בו. פרטים אלה נתקבלו בשיחת טלפון עם המוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02.
2. עותר מספר 2 הינו אביו של שחשיר, ת"ז , אשר ביצע ככל הנראה פיגוע בכפר סבא ביום 17.3.02. בית המשפחה נמצא בשכם ומתגוררים בו 14 נפשות. העותר עבר שבץ מוחי לפני כ-7 שנים ומאז מתקשה לזוז. פרטים אלה נמסרו בשיחת טלפון עם המוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02; יפוי כוח נמסר בעל פה בשל עוצר בשכם.
3. עותר מספר 3 הינו אביו של נג'אר, ת"ז , אשר ביצע ככל הנראה פיגוע בהתנחלות מתולה ביום 22.12.00. בכית המשפחה 3 קומות ומתגוררים בו 14 נפשות. בקומה הראשונה לא מתגורר אף אחד. בקומה השניה מתגורר חלק ממשפחת העותר; בקומה השלישית 2 דירות. פרטים אלה נמסרו בטלפון למוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02, כולל יפוי כוח בעל פה בשל עוצר בחברון.

4. עותר מספר 4 הינו אחיו של אבו חגילה, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 1.1.01 בנתניה. גופתו הוחזרה למשפחה באמצעות המוקד להגנת הפרט ביום 7.1.02. משפחת העותר מתגוררת בדירה שכורה בבניין בן 6 קומות. בדירה מתגוררים 5 נפשות. פרטים אלה נמסרו למוקד להגנת הפרט כשיחת טלפון ביום 4.8.02, כולל יפוי כוח בעל פה. יש עוצר בשכם.
5. עותר מספר 5 הינו אביו של אלג'ול, ת"ז אשר ביצע פיגוע ככל הנראה בגילה, ירושלים ביום 18.6.02. בית המשפחה נמצא במחנה פליטים פארעה בנפת שכם. בבית 2 קומות ומתגוררים בו 12 נפשות. פרטים אלה נמסרו למוקד להגנת הפרט כשיחת טלפון ביום 4.8.02.
6. עותר מספר 6 הינו אביו של יאסין, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 19.2.02 במחולה. בית המשפחה נמצא בגניד, ליד שכם. הבית בן 2 קומות ומתגוררים בו 11 נפשות. העותר סובל מבעיות כרוניות בגב ובצוואר. פרטים אלה נמסרו למוקד להגנת הפרט כשיחת טלפון ביום 4.8.02.
7. עותר מספר 7 הינו אחיו של צבאת, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 25.5.01 בחדרה. משפחת העותר גרה בשכירות בבניין בן 3 קומות בג'ין; בדירה מתגוררים 8 נפשות. מידע זה נמסר למוקד להגנת הפרט כשיחת טלפון ביום 4.8.02.
8. עותרת מספר 8 הינה אחותה של אבו עסל, ת"ז, אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 30.1.02 בטייבה. בית המשפחה נמצא בכפר ענבחה, נפת טול כרם. הבית בן 2 קומות ומתגוררים בו 3 נפשות בקומה הראשונה. הקומה השנייה לא גמורה. אם העותרת סובלת מלחץ דם, כרישת דם, דיסקים ולפני יומיים שברה את רגלה. מידע זה נמסר כשיחת טלפון עם המוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02.
9. עותר מספר 9 הינו אחיו של נאצר, ת"ז, אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 29.4.01 בהתנחלות שבי שומרון. המשפחה גרה בשכירות בשכם. בדירה מתגוררים 5 נפשות. מידע זה נמסר כשיחת טלפון עם המוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02, כולל יפוי כוח בעל פה כשל העוצר בשכם.
10. עותרת מספר 10 הינה אמו עכד אל חאפז, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 16.2.02 בקרני שומרון. בית המשפחה נמצא בקלקיליה; הבית בן 3 קומות, והמשפחה המורחבת של העותרת מתגוררת בה וכוללת 22 נפשות. בעל העותרת סובל מסכרת ולחץ דם גבוהה. מידע זה נמסר למוקד להגנת הפרט כשיחת טלפון ביום 4.8.02, כולל יפוי כוח בעל פה כשל עוצר בשכם.

11. עותר מספר 11 הינו אחיו של ראשד, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 9.9.01 בבית ליד. גופתו הוחזרה לעותר ביום 13.2.02. משפחת העותר, 5 נפשות, מתגוררת בבית בן 2 קומות בכפר ארחא, נפת טול כרם. מידה זה נמסר למוקד להגנת הפרט בשיחת טלפון ביום 4.8.02.
12. עותר מספר 12 הינו אביו של צלאח אלדין, ת"ז ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 8.11.01 בבאקה אלשרקיה. המשפחה, 5 נפשות, מתגוררת בדירה שכורה.
13. עותרת מספר 13 הינה אחותו של אבו אלהיגא, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 25.5.01 בחדרה. אבי המשפחה נפטר בשנת 1998. המשפחה, 5 נפשות, מתגוררת בבית בן קומה אחת המחולק לשתי דירות. פרטים אלה נמסרו בשיחת טלפון למוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02.
14. עותר מספר 14 הינו אביו של אבו בטמה, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 20.3.02 בבית שמש. בני המשפחה מתגוררים בבית כשכירות. הכית, בן 2 קומות: קומה ראשונה משמשת למחסנים, ו-14 נפשות, כולל 7 ילדים מתחת לגיל 12, מתגוררים בקומה השנייה. פרטים אלה נמסרו למוקד להגנת הפרט בשיחת טלפון ביום 4.8.02.
15. עותר מספר 15 הינו אחיו של צאפי, ת"ז, אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 17.3.02 בצומת ענאתא, ירושלים. גופתו הוחזרה למשפחה. המשפחה מתגוררת בבית בן 2 קומות בעיכדיה, נפת בית לחם. על פי המידע שנמסר למוקד להגנת הפרט ביום 4.8.02, צאפי היה מתגורר לגפו בקומה נפרדת מיחר בני המשפחה. יפוי כוח נמסר בטלפון.
16. עותרת מספר 16 הינה אמו של טיטי, ת"ז אשר ביצע ככל הנראה פיגוע ביום 27.5.02 בפתח תקווה. בבית המשפחה במחנה פליטים בלאטה, נפת שכם, מתגוררים 7 נפשות. מידע זה נמסר למוקד להגנת הפרט בשיחת טלפון ביום 4.8.02, כולל יפוי כוח בעל פה.

הפן המשפטי:

17. כבג"צ 6344/02 סאייח ואח' נ' מפקד כוחות צה"ל בגדה המערבית, עתירה אשר עדיין תלויה ועומדת, שעניינה חשרם של העותרים שהמשיב מתכוון להרוס את, בתיהם בשל היוחס משפחות של מפגעים. העותרים דורשים מן המשיב שיחייב ליתן לנפגעי החלטתו המנהלית זכות שימוע וכן זכות לעתור לבית המשפט הנכבד הוזה אם השגתם תידחה.

בחגובת המדינה לעתירה, אשר העתק הימנו רצ"ב ומסומן באות ע' 5, נרשמו הדברים
הבאים:

3. אשר לדרישתם החלופית של העותרים, כי המשיב יחויב
להתחייב התחייבויות שונות, שיחולו אם יוחלט בעתיד להרוס את
בתיהם – נבקש להבהיר, כי אין כל יסוד משפטי לדרישה שכזו
שבמסגרתה יידרש המשיב ליתן התחייבויות עתידיות מעין אלה. די
בכך לרחיית הדרישות הללו על הסף.
4. לכן, נוסף, כי בהתחשב בעובדה שבתי העותרים מצויים כשטח
A, ובהתחשב בעובדה שבשטח זה מחבצעת מעת לעת פעילות
לחמיתית-מבצעית, שהינה תלויה זמן ומקום, ברור כי אין בידי
המשיב ליחן התחייבות כלשהי באשר לפעילות צבאית עתידית שכזו
– אם יוחלט בעתיד לבצעה.”

העותרים טוענים כי גישה זו בטעות יסודה.

18. על פי הדין הבינלאומי החל בענייננו, סעיף 46 לחקנת האג אוסר החרמת רכוש הפרט;
סעיף 23 אוסר הריסה או החרמה של רכוש האויב -

“unless such destruction or seizure is imperatively demanded by
the necessities of war.”

כספרו של פרופסור קרצמר ישנה התייחסות לעניין זה, אותו אנו מבקשים מבית המשפט
הנכבד הזה לאמץ. וכך נכתב ב-“The Occupation of Justice: The Supreme Court of
Israel and the Occupied Territories”, State University of New York Press, 2002
בעמוד 147, סיפא:

“Article 53 of Geneva Convention prohibits destruction of real
or personal property of the state or individuals “except where
such destruction is rendered absolutely necessary by military
operations.” While he was attorney-general of the State of
Israel, Meir Shamgat argued that demolition of houses fits the
exception relating to military operations because it is a form of
‘effective military reaction’ that is necessary as a deterrent. This
argument is not convincing. Article 53 refers to destruction
rendered necessary by *military operations*. A distinction must be
drawn between military operations and punitive action by the

military aimed at maintaining *security*. Shamgar based his interpretation on the ICRC Commentary on Geneva Convention IV that refers to “imperative military requirements,” but this must be read in the context of the Convention itself which makes a clear distinction between *military* operations, requirements, or considerations and requirements or considerations of *security*. The ICRC has clarified that the term “military operations” must be restricted to “movements, maneuvers, and other action taken by the armed forces *with a view to fighting*” and does not extend to action taken as a punishment. Furthermore, in order to fit the exception, the destruction must be rendered *absolutely necessary* by military operations. The military may be able to argue that house demolition is effective as a general deterrent (though many would doubt this), but it would be stretching credulity beyond reasonable limits to argue that such demolitions are rendered absolutely necessary.

Both the Hague Regulations and Geneva Convention IV prohibit collective punishment. Article 50 of the Geneva Convention expressly prohibits imposition of punishments on a protected person for an offense he or she has not personally committed.”

העותרים טוענים כי על פי הדין הבינלאומי, ניתן יהיה להרוס רכושו של האויב אם הדבר מתבצע תוך כדי פעולה צבאית – ולא כחגובה עונשית לפעולתו של אחר – כאשר הקשר היחיד בין מבצע העבירה לבין דיירי הבית הינו קשר דם.

19. בית המשפט הנכבד הזה כבר הכיר בעבר בזכותו של העלול להיפגע מהחלטתו המנהלית של המשיב, לתפוס ולהרוס את רכושו הפרטי בשל מחדליו של קרוב משפחה, לטעון את טענותיו כטרם תבוצע ההריסה. וכך נקבע בבג"ץ 4112/90 האגודה לזכויות האזרח בישראל נ' אלוף פיקוד הדרום, פ"ד מר(4) 626, 637 –

(1) ...פרט למקרים של צורך צבאי-מבצעי [...] מן הראוי שתיכלל בצו לפי תקנה 119 הודעה בדבר מתן אפשרות למי שאליו מופנה הצו, לבחור פרקליט ולפנות למפקד הצבאי קודם להפעלת הצו, תוך זמן קצוב שיפורט, וכי לאחר מכן, אם ירצו

בכך, חינתן להם שהות נוספת, אף היא קצובה בזמן, לפנות לבית-המשפט הזה בטרם יפעל הצו.

(2) המדינה תהיה, כמובן, רשאית לפנות לבית-משפט זה ולבקש במקרה ראוי כי לדיון בעתירה כגון זו תוענק זכות קדימה בשמיעתה.

(3) במקרים דחופים יכולה להתכצע אטימה על אתר עוד לפני קיום הערעור או שמיעת העתירה – להכדיל מהריסה, שהיא, כאמור בלתי-הפיכה. במקרה של ביצוע אטימה על אתר, כאמור, תנתן גם כן הודעה לנוגע בדבר, בה יובהר לו כי זכות ההשגה או הגשת העתירה בעינה עומדת.

על פי הבנתנו, המשיב אינו רואה את עצמו ככול על ידי פסיקת בית המשפט הנכבד הזה ויטען, ככל הנראה, שהריסת הבית של משפחותיהם של מפגעים מתבצעת לא מכוח תקנה 119, אלא מכוח דיני מלחמה, קרי סעיף 23(g) לתקנות האג.

העותרים מבקשים מבית המשפט הנכבד לקבוע, כפי שפורט לעיל, כי לא ניתן לכלול בסייג של סעיף 23(g) לתקנות האג פעולה שמתבצעת שלא לצרכים צבאים הכרחיים עכשוויים, אלא שזו תגובת נקם לפיגועים שמתרחשים ברחבי המדינה.

ג'נימאת ואח' ג' אלוף

וכך נקבע ע"י כבוד השופט חשין בבג"ץ 2006/97

פיקוד מרכז, פ"ד נא(2) 651, 654-655:

"ואותו עקרון-יסוד כולנו ידענו ושנינו מאז היוחנו: איש בעונונו יישא ואיש בחטאו יומת. וכדבר הנביא: "הנפש החוטאת היא תמות בן לא-ישא בעוון האב ואב לא ישא בעוון הבן, צדקת הצדיק עליו תהיה ורשעת הרשע עליו תהיה" (יחזקאל יח כ). אין עונשין אלא-אם-כן מזהירין ואין מכים אלא את העבריין לבדו. זו תורת משה והוא הכתוב בספר תורת-משה: "לא יומתו אבות על-בנים ובנים לא-יומתו על אבות כי אם-איש בחטאו יומת" (מלכים ב, יד, ו).

...מאז קום-המדינה – בוודאי כך מאז חוק יסוד: כבוד האדם וחירותו – נקרא אל תוך הוראת תקנה 119 לתקנות ההגנה, נקרא בה ונשקע בה, ערכים שהם ערכינו, ערכים של מדינה יהודית, חופשית ודמוקרטית. ערכים אלה יולייכונו היישר אל ימים קדומים של עמנו, וימינו אלה כאותם ימים: לא יאמרו עוד אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה. כל האדם האוכל בוסר שיניו תקהינה."

20. העותרים טוענים כי הריסת בתיהם - ואין נפקא מינא אם הדבר נעשה בהתאם להוראות

תקנה 119 לתקנות ההגנה (שעת חרום) או בהתאם להוראות הדין הבינלאומי, כפי שמפרשו המשיב - הינה פעולה עונשית כלפי בני המשפחה, הסוטה מעיקרון יסוד בדיני

מדינת ישראל בדבר האחריות האישית של מבצע העבירה. וכך מתייחס פרופסור קרצמר, בעמ' 151, לעניין זה:

“Even if one adopts a narrow definition of the term collective punishment, according to which demolishing the family home of a young person who committed a serious act of violence is not included, there can be little doubt that such a demolition is a departure from the principle of individual responsibility. This, in itself, would seem to imply a significant departure from accepted principles of penal law. As previously stated, it is also incompatible with international law.”

סעיף 33 לאמנת ג'נבה הרביעית קובע כלהלן:

“No protected person may be punished for an offense he or she has not personally committed. Collective penalties and likewise all measures of intimidation or of terrorism are prohibited.”

העותרים טוענים כי גם אם בעבר בית המשפט הנכבד הזה דחה טענות מסוג הזה, לאור ההתפתחויות בדין הבינלאומי בשנים האחרונות, יש טעם בדריקה מחודשת של טענות אלה.

“The Court has never considered on their merits the substantive arguments against house demolitions that rest on the prohibitions on confiscation and destruction of property.”

פרופסור קרצמר, שם, בעמ' 153.

העותרים מפנים לדברי כבוד הנשיא ברק בבג"צ 4219/01 גוסין נ' מפקד כוחות צה"ל ברצועת עזה (טרם פורסם):

“גם המפקד הצבאי חייב לפעול במסגרת הדין, ופרשנותו המוסמכת של הדין היא חפיקו של בית המשפט.”

21. העותרים מוסיפים וטוענים כי מאחר והמדובר בפעולה עונשית, הריסת בית הינה אסורה על פי סעיף 16 לאמנה נגד עינויים ונגד יחס ועונשים אכזריים, בלתי אנושיים או משפילים, כתבי אמנה 1039, אשר נכנסה לתוקף לגבי ישראל ביום 2 בנובמבר, 1991. וכך נקבע בסעיף 16:

“1. מדינה חברה חקבל על עצמה למנוע בכל שטח שבסמכות שיפוטה מעשים אחרים של יחס אכזרי, בלתי אנושי או משפיל, או עונשים שאינם כחזקת עינויים כמוגדר בסעיף 1, מקום

שמעשים כאמור כוצעו על-ידי או בעידודו או בהסמכתו של עובד ציבור או אדם אחר הממלא תפקיד רשמי, או השלמתם בשתיקה. במיוחד חובות המפורטות בסעיפים 10, 11, 12 ו-13 יוחלו אגב החלפת איזכורים בדבר עינויים כאיזכורים של צורות עונשים אכזריים, בלתי-אנושיים או משפילים.

2. הוראות אמנה זו אין בהן כדי לפגוע בהוראותיו של מסמך בינלאומי אחר, או חוק לאומי האוסר על יחס או עונש אכזרי, בלתי אנושי או משפיל, או מתייחס להסגרה או גירוש.

בית המשפט הנכבד כבר קבע, בכג"צ 434/79 סחוויל ואח' נ' מפקד איזור יהודה ושומרון חקדין-עליון, כלהלן:

"3. ... בנוסף לכך יש לזכור שהמדובר בתקנה 119 הנ"ל

בפועל עונשין בלתי שגרתית ..."

העותרים טוענים כי המדובר בסנקציה עונשית. סנקציה זו הינה אכזרית, בלתי אנושית ומשפילה והינה בניגוד לסעיף 16 לעיל.

22. בכג"צ 1759/94 סרחברג נ' שר הביטחון פ"ד (נה1) 625 בעמ' 628 נקבע כלהלן:

"זו החשובה לעתירה, במידה שהיא מתייחסת, באופן כללי,

להטלת עוצר "מדי פעם בפעם" או להטלת הגבלות בדרך

אחרת על "חופש התנועה, העיסוק והעבודה" של האוכלוסייה

המקומית. בכל מקרה של הטלת הגבלות כאלה על הרשות

המוסמכת לשקול את מידת הצורך הביטחוני בהפעלת הסמכות

המוקנית לרשות כנגד מידת הפגיעה באוכלוסייה המקומית,

להימנע מהטלת הגבלות לצורכי ענישה ולא לנקוט צעדים

חרפים ופוגעים מעבר למידה הראויה בנסיבות המקרה. זהו

קנה-מידה לבחון בו החלטתה להטיל הגבלה זו או אחרת,

כמועד נחון ובמקום מסוים."

העותרים טוענים כי זהו המבחן כאשר המדובר בהגבלות תנועה אזי כאשר המדובר בהריסת ביתו של אדם, אשר אשמתו לא הוכרעה - למעט קשר דם עם מבצע פיגוע - יש לצמצם ולהדק את המבחן הנ"ל.

23. טענת העותרים היא כי הריסת כתיהם הינה עונש קולקטיבי ומטרתה הטלת עונש. זוהי החלטה מנהלית ותוצאותיה בלתי הפיכות: בטרם ינקוט המשיב פעולה כה דרקונית, יש לאפשר לעותרים ולדומיהם לפנות בהשגה בכתב ו/או בעל פה; אם השגה זו תידחה, יש לאפשר פנייה לערכאות. יש ליתן לעותרים ולדומיהם זכות טיעון בטרם תבוצע ההריסה.

24. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להיעזר לעתירה זו, ליתן את הצווים המבוקשים ולהופכם להחלטיים.

ירושלים, 4 אוגוסט, 2002

אנדרה רוזנטל, עו"ד

ב"כ העותרים